

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Regionale Samenwerking: Overgang van vóór gemeenteraadsverkiezingen naar erna!

Hoe zorg je voor een zo goed mogelijke uitgangspositie voor de nieuwe bestuurders en Raad zodat er in het dossier Sociaal Domein, waar veel tijdsdruk achter zit, zo min mogelijk tijd verloren gaat? Hoe draag je de keuzes die de gemeente daar nu in maakt goed over aan een opvolger waarvan je nu nog niet weet wie dat is? Hoe voorkom je dat gemaakte keuzes opnieuw aan de orde worden gesteld in een periode dat daarvoor de tijd ontbreekt? Waar ligt de grens tussen zaken snel en tijdig regelen en over je graf heen regeren?

Om u te helpen bij het goed overdragen van de gemaakte afspraken en de stand van zaken in overlegtrajecten op het terrein van de drie decentralisaties op het sociaal domein, en om uw opvolgers te helpen bij een zo vloeiend mogelijke voortzetting van de transitie heeft de VNG samen met een aantal gemeenten een checklist ontwikkeld die u kunt gebruiken om de dossiers warm over te dragen en zo uw opvolgers in positie te brengen.

Op dit moment zijn alle gemeenten in het land druk bezig met de voorbereidingen om de nieuwe taken die overkomen met de 3 decentralisaties zo goed mogelijk te laten landen. In dat kader worden diverse regionale samenwerkingsverbanden aangegaan. Daarnaast wordt ook met mogelijke partners buiten het gemeentehuis overlegd over inkoop, subsidierelaties en samenwerkingsafspraken. Kenmerkend voor deze transitie is immers dat het niet slechts een intern proces is maar een gezamenlijke operatie waarbij ook diverse externe partijen zijn betrokken. Gemeenten pakken dit op in netwerken, waar processen en systemen niet leidend zijn maar ondersteunend. In dit voorbereidingsproces ontstaat op veel plaatsen de vraag hoe we met deze samenwerkingsverbanden om moeten gaan naar de gemeenteraadsverkiezingen toe en daarna. Hoe zorgen wij ervoor, dat afspraken, die nu worden gemaakt ook na de verkiezingen, als er wellicht andere poppetjes staan, beklijven? Om alles definitief te regelen ontbreekt zowel de tijd als de duidelijkheid over definitieve wetgeving en budgetten. Tegelijkertijd staat er ook teveel druk op

de ketel om alles door te schuiven naar de volgende collegeperiode. De checklist 3D kunt u gebruiken om tot een overzichtelijk overdrachtdossier te komen waarin helder wordt welke keuzes al gemaakt zijn en welke nog op tafel liggen.

Het nieuw aan te treden bestuur van de gemeente zal hoe dan ook op een rijdende trein moeten stappen en voort moeten bouwen op de dossiers, die er liggen. De lokale en regionale visie is vastgesteld maar vaak nog niet (helemaal) uitgewerkt naar de praktijk. Soms zijn contracten of convenanten al getekend, maar veelal ook zijn er afspraken onder voorbehoud gemaakt of inleidende onderhandelingen gevoerd. Uw eigen medewerkers, maar ook uw maatschappelijke partners voelen zich gebonden aan stappen die al gezamenlijk zijn gezet. Er is een relatie opgebouwd, ook als die nog niet is bezegeld. Daarnaast zal voor nieuw aantredende colleges en gemeenteraden simpelweg de tijd ontbreken om alle visievorming en onderhandelingen van nul af aan opnieuw te beginnen. Voor de continuïteit van het bestuur en het vertrouwen in de lokale overheid is een goede overdracht aan het nieuw aan te treden bestuur van groot belang. Wat is de stand van zaken? Welke formele en minder formele samenwerkingsafspraken zijn gemaakt en hoeveel beleidsruimte is er de komende tijd op de verschillende onderdelen van de decentralisaties? Dat soort zaken willen een nieuw gekozen gemeenteraad en een nieuw aantredende wethouder natuurlijk zo snel mogelijk weten. Met de checklist stelt u een handzaam en compleet document samen waarin Raad en College de gemaakte afspraken overzichtelijk op een rij hebben. IN een digitale versie kunt u tevens links opnemen naar vastgestelde documenten zodat degene die de diepte in wil direct alle beschikbare informatie kan inzien.

Via inventarisaties, praktijkvoorbeelden en gesprekken met diverse geledingen binnen lokale- en regionale verbanden zijn wij gekomen tot een soort checklist, die u kan helpen bij de bestuursoverdracht naar nieuwe gemeenteraden en colleges van B&W na de verkiezingen van 19 maart. De checklist is nadrukkelijk een leidraad om uw eigen document op te stellen. De keuze met wie u de informatie deelt is onder meer afhankelijk van die informatie zelf en ligt dus bij u zelf. Om een overdrachtdossier zo effectief mogelijk te laten zijn is het aan te bevelen dit gereed te hebben vóór de onderhandelingen naar een nieuw College van B&W starten. Op die manier is er goed zicht op wat er ligt verankerd, maar vooral ook op hoeveel beleidsruimte er de komende tijd nog is op de verschillende onderdelen van de decentralisaties, rekening houdend met de afspraken met het veld en de regiogemeenten

De checklist is te vinden op www.vng.nl/checklist3D. Daar staat ook een korte handreiking hoe de checklist te gebruiken. Als extra service biedt de VNG aan de leden die dat wensen tevens ondersteuning bij het invullen van de checklist. Op verzoek kan de opsteller van de Checklist, Gea Gravesteijn (oud wethouder in diverse gemeenten en oud projectleider op het sociaal domein), met u meedenken over inhoud en formulering van de antwoorden. Wanneer u daaraan behoefte heeft stuurt u dan een berichtje aan slimsamenwerken@vng.nl.